

обороту, але й підвищує рівень безпеки як безпосередніх учасників правочинів із майбутніми об'єктами нерухомого майна, так і третіх осіб.

Варто зазначити, що будь-які правочини щодо майбутніх об'єктів нерухомого майна (відчуження, іпотека, управління, довірча власність тощо) укладаються, якщо відповідне право на таке майно зареєстровано згідно з вимогами законодавства.

Актуальність дослідження загально-правових засад гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, що будуть споруджені в майбутньому є об'єктивно зумовленою, через необхідність приведення рівня надання відповідних послуг, інвестування (фінансування) в об'єкти нерухомості, а також діяльності учасників цивільних правовідносин до стандартів Європейського Союзу з метою забезпечення законності, дотримання прав фізичних та юридичних осіб, а також контролю держави за виконанням вимог законодавства у визначеній сфері.

Література

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, що будуть споруджені в майбутньому: Закон України від 15 серпня 2022 року № 2518-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2518-20#top> (дата звернення: 27.01.2024).

УДК 346.5:338(043.2)

Корват О.В., к.е.н., доцент,
НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку
НАПрН України, м. Харків, Україна

ВРАХУВАННЯ АСПЕКТІВ ЕФЕКТИВНОСТІ У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Державна інноваційна політика України починаючи з 2002 року спрямована на створення умов для ефективного використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних технологій, виробництва та реалізації конкурентоздатної інноваційної продукції [1, ст. 3]. Однак, ця мета регулювання, задекларована Законом України «Про інноваційну діяльність» [1], не означає, що позитивні ефекти обов'язково будуть досягнуті. У 2019 році Кабінет Міністрів України в Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року визнав недоліки попередньої державної інноваційної політики, що призвела до поступової деградації інноваційного потенціалу незалежної України [2].

Натепер, відповідно до світових рейтингів конкурентоспроможності, індексу інноваційного розвитку агентства Bloomberg, інноваційного табло ЄС, глобального індексу інновацій, інноваційна сфера України характеризується високим рівнем знань і навичок громадян, значною ємністю ринку, а також недосконалим регуляторним і бізнес-середовищем, слабкою інфраструктурою, недостатністю фінансування, відсутністю ефективної взаємодії інноваторів і підприємців [2].

З урахуванням існуючих проблем Міністерство цифрової трансформації України та Міністерство освіти і науки розробили проєкт Стратегії розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року, де метою державної політики визначили «підвищення технологічного рівня економіки, її ефективності та конкурентоспроможності ... завдяки розбудові національної інноваційної екосистеми, створенню сприятливих умов для здійснення інноваційної діяльності в Україні, реалізації інноваційного потенціалу та впровадження результатів інтелектуальної діяльності» [3, с. 2]. Автори проєкту Стратегії вважають, що реалізація цієї цілі у 2024-2025 роках дозволить підняти позиції України в Global Innovation Index з 57 до 50, у Global Patent Index – з 46 до 42, в E-government Development Index – з 46 до 40, підвищити бали в Human Capital Index з 0,60 до 0,65, в GovTech Maturity Index – з 0,768 до 0,780 [3, с. 107]. Втім важливо, щоб досягнення більш високих показників України в світових рейтингах відбувалося за рахунок ефективного регулювання, ефективного функціонування інноваційних екосистем та ефективної інноваційної діяльності кожного окремого її суб'єкта.

Категорія «ефективність» є багатогранним поняттям, що включає в себе економічний, соціальний, суспільно-політичний, екологічний, науково-технічний, організаційний, етнічно-культурний та інші аспекти [4, с. 465-474; 5, с. 453; 6, с. 19]. На погляд автора, сутність ефективності полягає в отриманні певного рівня цільових результатів, які за цінністю перевищують витрачені для цього ресурси (фінансові, матеріальні, трудові, інформаційні, інтелектуальні, нематеріальні), втрачені активи та можливості. Досягнення запланованих цілей може бути результативним, проте не завжди супроводжуватись позитивним ефектом. Якщо внаслідок реалізації політики отримано бажаний результат, однак існують негативні наслідки за окремими аспектами, така політика не буде ефективною, наприклад, коли країна підвищила свої позиції в міжнародних рейтингах за рахунок соціальних, суспільно-політичних або культурних втрат. Таким чином, у правовому регулюванні інноваційної діяльності для її ефективності мають бути враховані всі наслідки, що спричиняють регуляторні норми, наслідки протиріч і прогалин у законодавстві [7] та запроваджено контроль за ефективністю інновацій.

В діючому правовому полі вже унормовані засади нагляду за ефективністю інноваційних проєктів на стадії їх державної реєстрації [8, с. 14-15]. Так, згідно з Примірною структурою бізнес-плану інноваційного проєкту [9], у бізнес-плані надається інформація щодо очікуваної ефективності за такими розділами: економічна ефективність (економічна доцільність, виражена у показниках, термін окупності, суми податків і зборів до бюджетів та позабюджетних фондів, індекс прибутковості проєкту); соціальна ефективність (кількість новостворених робочих місць, зростання зарплати тощо); екологічна ефективність (екологічні наслідки реалізації проєкту та кошторис природоохоронних заходів); інші види ефектів. Крім цього бізнес-план має містити аналіз потенційних ризиків, що можуть призвести до збитків і втрат можливостей, опис заходів з їх управління.

Підсумовуючи слід відзначити, що для отримання позитивних ефектів у регулюванні інноваційної сфери в Україні доцільно впроваджувати правові норми стосовно контролю ефективності інноваційної діяльності на всіх стадіях інноваційного циклу та протягом всього строку реалізації проєктів, а також норми щодо моніторингу ефективності функціонування інноваційних екосистем.

Література

1. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 липня 2002 р. № 40-IV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення 28.01.2024).
2. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: схвалено Розпорядженням КМУ від 10 липня 2019 р. № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-p#Text> (дата звернення 29.01.2024).
3. Проєкт Стратегії розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року. Глобальна інноваційна візія України 2030. Грудень, 2023 р. 107 с. URL: https://winwin.gov.ua/assets/files/Проєкт_інноваційної_стратегії.pdf (дата звернення 28.01.2024).
4. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2003. 504 с.
5. Пилипенко С.М. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. Вип. 10. С. 452-456.
6. Подрез-Ряполова І.В. Особливості визначення ефективності інноваційної діяльності. *Право та інновації*. 2021. № 2 (34). С. 18–22.
7. Корват О.В. Актуальні проблеми правового регулювання інноваційної діяльності. Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи: матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 22-23 вересня 2023 р). Одеса, 2023. С. 576-577.

8. Інноваційні проєкти: фінансова і консультаційна підтримка. Керівництво для суб'єктів інноваційної діяльності. Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2023. 24 с.

9. Примірний структура бізнес-плану інноваційного проєкту : затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 13 грудня 2013 р. № 1764. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1764729-13#Text> (дата звернення 28.01.2024).

УДК 342.9.075(043.2)

Крайній П.І., к.ю.н., доцент,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Військова юстиція є невід'ємною складовою правової системи держави. Більше того, її функціонування стає в рази актуальнішим для країни яка перебуває у стані війни чи мала такий досвід раніше. В Україні тривалий час функціонували відповідні органи які мали повноваження для забезпечення належного рівня дисципліни та правопорядку у військових формуваннях Збройних Сил України (далі – ЗСУ) що впливало на загальний рівень їх боєздатності. Актуальність даного питання зумовлена й тим що починаючи з 2014 року, коли наша держава зазнала віроломного нападу, що мало наслідком ведення активних бойових дій в Донецькій та Луганській областях, а також, анексії Автономної Республіки Крим, зросла необхідність у відновленні діяльності органів військової юстиції як під час проходження військової служби так й всіх випадків що пов'язані з військовослужбовцями під час виконання ними бойових завдань, вчинення дисциплінарних, адміністративних та кримінальних правопорушень тощо.

Активізація розмов щодо створення нової військової юстиції набула першочергового значення після того як війна в Україні триває майже два роки. Існує й запит як від суспільства так й від держави щодо розроблення законодавства яким було б врегульовано загальні положення які стосуються функціонування військової юстиції. Хоча, більшою мірою, така ініціатива формується саме тими особами які раніше проходили службу або ж правозахисниками які надають допомогу військовослужбовцям.

Одним із таких способів є прийняття окремого Закону яким визначаються загальні правові засади діяльності військової юстиції. У